

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2023–2025 ja talousarvio 2023

Maakuntahallitus 19.9.2022

Maakuntahallitus xx.xx.2022

Maakuntavaltuusto xx.xx.2022

Sisällys

Hämeen liitto	3
Johdanto	4
Maakunnan kehittämisen lähtökohdat	5
Maakunnan suunnittelujärjestelmä	6
Hämeen liiton strategia	7
Luottamushenkilöhallinto	12
Maakuntavaltuusto	13
Tarkastuslautaunta	14
Maakuntahallitus	15
Maakunnan yhteistyöryhmä	16
Toiminta ja tavoitteet talousarviovuodelle 2023 sekä suunnitelma vuodelle 2024-2025	17
Talousarvio perusteluineen vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2025	18
Talousarvion yleisperustelut ja sitovuusaste	20
Talousarvio vuodelle 2023	21
Käyttötalousosa	21
Käyttötalousosan yksityiskohtaiset perustellut	22
Investointiosa	25
Rahoitusosa	25
Tuloslaskelma	26
Talousarviotaulukot vuodelle 2023 ja suunnitelmavuodet 2024-2025	27
Käyttötalousosa	28
Tuloslaskelma	29
Investointiosa	30
Rahoitusosa	31
Jäsenkuntien maksuosuudet	32
Taseen yli-/alijäämän kehittyminen	33
Taloussuunnitelmavuodet	33

Hämeen liitto.

Hämeen liitto on 11 Kanta-Hämäläisen kunnan muodostama kuntayhtymä. Hämeen liitto kehittää Kanta-Hämeen maakuntaa ja valvoo sen etua Suomessa ja maailmalla . Liiton toiminta perustuu jäsenkuntien valtuustojen hyväksymään perussopimukseen.

Johdanto

Hämeen liiton hallintosäännön mukaisesti toiminta- ja taloussuunnitelmassa maakuntavaltuusto hyväksyy liiton toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Tavoitteiden saavuttamisen seuranta ja yleisemminkin toiminnan onnistumisen arviointia varten maakuntavaltuusto hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelmassa tavoitteet vuodelle 2023.

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2023–2025 ja talousarvio 2023 toteuttavat Hämeen liiton strategiaa, jonka valtuusto hyväksyi 25.11.2019.

Maakuntahallitus tulee käsittelemään ja päättämään valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja hyväksymään talousarvioon perustuvan työohjelman. Työohjelmassaan maakuntahallitus päättää tarkemmista toimenpiteistä, joilla valtuuston asettamiin tavoitteisiin päästään sekä seurannasta. Maakuntahallitus seuraa toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumista vuoden aikana.

Maakunnan kehittämisen lähtökohdat

Kanta-Hämeen maakunta on elpynyt koronapandemiasta kohtuullisesti. Talouden elpymisen myötä työn kohtaanto-ongelma on pahentunut ja yritykset kärsivät laajasti osaavan työvoiman saatavuuden ongelmista. Erityisesti sosiaali- ja terveysala, ravintola- ja palveluala sekä metalliala kärsivät osaajapulasta.

Ukrainan sodan vaikutukset tulevat asettamaan merkittävän haasteen kehitykselle. Talouden näkymät ovat hiipuneet, kuluttajien ja yritysten luottamus on vuoden 2022 aikana heikentynyt merkittävästi. Korkea inflaatio ja ostovoiman heikkeneminen haastaa niin valtakunnallisen kuin maakunnan kehityksen.

Kanta-Hämeen väestönkehitys on lievästi laskusuuntainen. Syntyvyyden heikkeneminen ja nuorten aikuisten muuttoliike ovat merkittäviä väestörakenteeseen vaikuttavia tekijöitä. Maakunnan menestyksen kannalta on keskeistä vahvistaa maakunnan veto- ja pitovoimaa kilpailussa asukkaista, yrityksistä, matkailijoista ja työpaikoista.

Kanta-Hämeen vahvoja vientialoja ovat kone- ja metalliteollisuus sekä valmistava teollisuus. Kanta-Hämeessä on vahva bio- ja kiertotalouden toimialakokonaisuus. Ympäristö- ja luonnonvara-alat sekä niihin perustuva teollisuus ja TKI-toiminta ovat alueen selkeitä kilpailuetuja.

Kanta-Hämeen maakunta on asemoitunut vahvasti Suomen kasvukäytävälle ja siinä tehtävälle yhteistyölle, jolla on ulottuvuutensa myös Forssan seudulle. Tulevaisuutta tehtäessä verkostoituminen ja toimiva yhteistyö on tärkeää sekä maakunnan sisällä että sen ulkopuolella.

Maakunnan suunnittelujärjestelmä

Kestävän kasvun Häme on uudenlainen tekemisen tapa ja ajattelumalli. Se perustuu maakuntamme avaintoimijoiden yhteiseen tahtotilaan Hämeen kehittämisestä. Tavoitteenamme on vahvoihin veturiyrityksiin nojautuen ja tiiviissä yhteistyössä yritysrajoituksen kanssa vahvistaa suunnitelmallisesti Hämeen TKI-toimintaa ja osaamista sekä kehittää sitä tukevaa infrastruktuuria.

Kestävän kasvun Häme 2022-2025 -maakuntaohjelma sisältää maakuntamme mahdollisuuksiin ja tarpeisiin, kulttuuriin ja muihin erityispiirteisiin perustuvat kehittämisen tavoitteet. Maakuntaohjelma pitää sisällään myös älykkään erikoistumisen strategian. Se on talouden muutosprosessi, jossa tehdään ankaria valintoja maakunnan omiin vahvuuksiin perustuen. Niukkoja resursseja keskitetään harvempiin ja vaikuttavampiin hankkeisiin.

Haluamme Hämeessä tehdä niitä asioita jotka ovat hyviä ja oikeita, joissa olemme vahvoja tai voimme tulla sellaisiksi ja jotka ovat toteutettavissa ja rahoitettavissa.

Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040 määrittelee maakunnan maankäytön pitkän ajanjakson kehittämisen suuntaviivat. Maakuntakaava luo maankäytölliset edellytykset maakuntaohjelmassa linjattujen toimenpiteiden toteuttamiselle.

Hämeen liiton strategia.

Maakunnan palveluksessa - asiantuntijuus intohimona

Hämeen liiton perustehtävä

Hämeen liitto on kansanvaltaiseen päätöksentekoon tukeutuva Kanta-Hämeen maakunnan vaikuttava asiantuntija- ja kehittäjäorganisaatio.

Hämeen liiton perustehtävään on määritelty kolme elementtiä:

- Lähtökohtana ja perustana kansanvaltainen päätöksenteko.
- Vaikuttavuus, asiantuntemus ja kehittäminen.
- Maantieteellinen asemointi Kanta-Hämeeseen.

Arvot toimintamme perustana

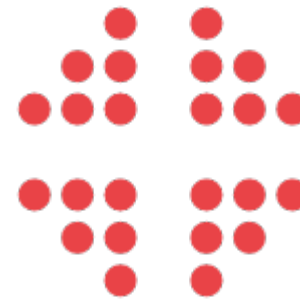
Tulevaisuus

Luomme rohkeasti suuntaa ja aistimme tulevaa.

Tasapuolisuus

Luottamuksesta arvoa.

Yhteistyö

Yhdessä sisulla.

Asiantuntemus

Asiantuntijuus intohimona.

Kohti tavoitteita

Maakunnan paras ja Euroopan kärkeä edunvalvojana, kehittäjänä, yhteistyön tekijänä ja työpaikkana.

Tavoitteemme on viritetty riittävän kunnianhimoiseksi. Haluamme olla maakunnan paras, mutta se ei vielä riitä – haluamme olla myös Euroopan kärkeä.

Samalla viestimme, että elämme kansainvälistä arkea. Strategiatyön aikana tavoitteet ja toiminnan kärjet ovat ryhmittyneet edunvalvonnan, kehittämisen ja yhteistyön tehtävien ympärille. Lisäksi haluamme olla hyvä ja haluttu työpaikka.

Sanat ovat tekoja - Hämeen liiton toiminnan kärjet 2020-2025

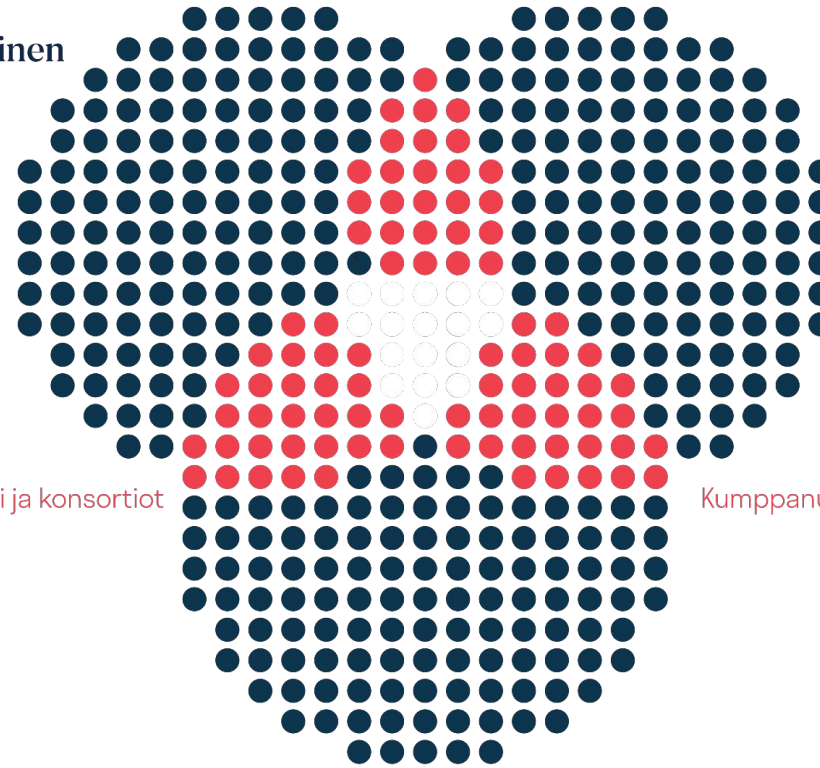

Argumentit

Kehittäminen

Edunvalvonta

- Teemme ankaria valintoja ja kokoamme entistä määrätietoisemmin kehittämisen sisältöjä.
- Ohjaamme strategisesti maakunnan hankesalkkua.
- Luomme kasvun edellytyksiä ja kestävän elämäntavan ja kehityksen perustaa.

Hanketuki ja konsortiot

Kumppanuudet

Yhteistyö

- Tunnistamme kasvun tärkeät toimijat, joiden resurssit yhdistetään ja kohdistetaan tehokkaasti.
- Rakennamme systemaattisesti kilpailukyvyyn kannalta oleellisia verkostoja ja alustoja.
- Tuotamme yhteistyöpalveluita kolminapaisen maakunnan yhdessä sopimiin tehtäviin.
- Uskomme kansanvaltaisen päätöksenteon voimaan

- Olemme terävä, kyvykäs, valmis ja vahvasti argumentoiva edunvalvoja.
- Tiedostamme EU-politiikan mahdollisuudet ja olemme mukana Suomen ja EU:n välisessä keskustelussa.
- Tunnistamme valtakunnan politiikan oleelliset prosessit ja pelaajat – kehen vaikutetaan ja kenen kanssa.
- Viestimme vaikuttaa tavoittamalla oikeat kohderyhmät oikeaan aikaan.

Yksilö – Organisaatio – Verkosto

- Hämeen liiton työntekijät ovat kehittämisen mestareita.
- Hämeen liitossa jokaisella on vastuu ja lupa kehittää ja laajentaa omaa asiantuntijuuttaan.
- Hämeen liiton kova kunnianhimon taso kannustaa ponnistelemaan
- Hämeen liiton työkalutuuuri on viritetty palvelemaan tiedon ja tiedolla johtamista.
- Viestintä tukee onnistumistamme ja kehittymistämme.

Luottamushenkilöhallinto.

Hämeen liiton luottamushenkilöhallinto koostuu maakuntavaltuustosta, tarkastuslautakunnasta, maakuntahallituksesta sekä maakunnan yhteistyöryhmästä.

Maakuntavaltuuston toiminta

Hämeen liiton ylintä päätösvaltaa käyttää 54-jäseninen maakuntavaltuusto. Maakuntavaltuutetut ja varavaltuutetut ovat omien kuntiensa kunnanvaltuuston jäseniä. Jäsenkuntien edustajainkokous valitsi vuoden 2021 kuntavaalien tulokseen perustuen maakuntavaltuustoon jäsenkuntia edustavat jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Maakuntavaltuuston keskeinen tehtävä on päättää maakunnan kehittämistä ohjaavista strategisista linjauksista, suunnitelmista, toimenpideohjelmista ja maankäytön alueellisista suunnitelmista. Maakuntavaltuusto käsittelee ja hyväksyy vuosittain Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelman ja talousarvion sekä ohjaa resurssien kohdentamista asettamalla talousarviovuoden toiminnalle tavoitteet. Valtuusto hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen, jossa valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista arvioidaan.

Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta vastaa liiton hallinnon ja talouden tarkastuksesta ja tarkastuksen järjestämisestä. Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja seuraa, että kuntayhtymän tilintarkastus toteutetaan hyvän kunnallisen tilintarkastustavan edellyttämällä tavalla.

Maakuntavaltuusto valitsi tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavaksi ajaksi syyskuussa 2021. Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat maakuntavaltuuston jäseniä.

Tilintarkastusta toimittavaksi yhteisöksi maakuntavaltuusto on valinnut TALVEA Julkishallinnonpalvelut Oy:n.

Maakuntahallituksen toiminta

Maakuntavaltuusto valitsi syyskuussa 2021 jäsenet yksitoistajäseniseen maakuntahallitukseen liiton perussopimuksen mukaisesti. Jäsenet valittiin maakunnan kolmelta seutukunnalta seutukuntien väestömäärien suhteessa. Maakuntahallituksen muodostamisessa noudatettiin vuoden 2021 kuntavaalien poliittista äänijakaumaa maakunnassa. Hallituksen toimikausi on sama kuin valtuuston toimikausi.

Maakuntahallitus valvoo kuntayhtymän etua, edustaa kuntayhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset. Maakuntahallituksen tehtävänä on valmistella ja tehdä esitykset valtuustolle keskeisistä strategisista suunnitelmista ja asiakirjoista, liiton toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja talousarviosta sekä muista valtuuston käsiteltäväksi menevistä asioista. Lisäksi maakuntahallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Maakuntavaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi maakuntahallitus antaa toimintalinjaukset liiton toiminnalle. Maakuntahallitus seuraa asetettujen tavoitteiden toteutumista osavuosikatsauksissa.

Maakuntahallitus hyväksyy vuosittain laadittavan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman ja käsittelee liiton osalta kehittämishankkeille mm. Euroopan aluekehitysrahaston varoista myönnettäväksi tulevat kehittämistuet.

Maakunnan yhteistyöryhmän toiminta

Maakuntahallitus asetti 15.11.2021 § 195 maakunnan yhteistyöryhmän (MYR). MYR koostuu alueen kehittämisen kannalta maakunnan tärkeimmistä yhteistyötahoista ja valtionhallinnon organisaatioista seuraavasti:

- 1) alueen kunnat ja Hämeen liitto (8 jäsentä)
- 2) ohjelmia rahoittavat valtion viranomaiset ja muut yhteistyöryhmän tehtävien kannalta merkittävät valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot (8 jäsentä)
- 3) alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot kuten työmarkkina- ja elinkeinojärjestöjä, kansalaisyhteiskuntaa kuten ympäristö-, tasa-arvo- ja syrjimättömyyden edistämistä edustavia järjestöjä sekä muita alueen erityispiirteiden kannalta keskeisiä tahoja (8 jäsentä)

MYR toimii kumppanuuselimenä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman osalta ((EU) 2021/1060, art. 8).

Yhteistyöryhmästä ja sen tehtävistä säädetään laissa (756/2021/toimeenpanolaki) ja valtioneuvoston asetuksessa (797/2021) alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta. MYR työskentelee maakuntavaltuuston toimikauden ajan. MYR:n toiminnan kustannuksiin Hämeen liitto saa tukea Euroopan unionin rakennerahastojen teknisestä tuesta, joten MYR:n kustannukset kohdennetaan projektitoiminnan kustannuspaikalle omalle projektilleen.

Toiminta ja tavoitteet talousarviovuodelle 2023 sekä suunnitelma vuodelle 2024-2025.

Argumentit

Kehittäminen

Edunvalvonta

Edistämme maakunnan saavutettavuutta kaksoisiirtymällä (vihreä siirtymä ja digitalisaatio).

Valmistaudumme maakunnan energiamurrokseen.

Tuemme maakunnan toimijoita TKI-toiminnan kytkemistä ylimaakunnalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön ja arververkostoihin.

Kanta-Hämeen merkitykselliset asiasisällöt on huomioitu tulevassa hallitusohjelmassa.

Toteutamme edunvalvontaa aktiivisella, terävöitetyllä ja kulloinkin tarkoituksenmukaisella toimintatavalla.

Olemme Kanta-Hämeen tiedolla johtava asiantuntija, joka tukee maakuntamme kuntien kehittämistä ja maankäyttöä.

Elinvoimaisuutta edistävä kansainvälinen toiminta on kunnille, kaupungeille ja elinkeinoelämälle päivittäistä ja luontevaa. Tuemme alueen toimijoiden kansainvälistymistä vahvasti omalla asiantuntemuksellamme.

Teemme vaikuttavaa ja kohdennettua edunvalvontaa tukevaa viestintää.

Toimimme itseohjautuvasti ajantasaisen tiedon ja osaamisen varassa tehden merkityksellistä ja vaikuttavaa työtä.

Vahvistamme suunnitelmallisesti ekosysteemitointaamme ja kehitämme sitä tukevaa osaamista ja infrastruktuuria tiiviissä yhteistyössä maakuntamme elinkeinoelämän kanssa.

Luomme eduskuntavaalien jälkeen tarvittavat vaikuttamisen kanavat.

Hanketuki ja konsortiot

Kumppanuudet

Demokraattisen päätöksenteon tukemme on tehokasta ja luotettavaa.

Kanta-Hämeessä käynnistetään vaikuttavampia, kansainvälisempiä ja yritysälähtöisempiä kehittämishankkeita.

Olemme kuntien kanssa asemoimassa hyvinvointialueiden perustamisen jälkeisen kuntasektorin tehtäväkenttää.

Yhteydenpito maakunnan suurimpien yritysten ja elinkeinotoimijoiden kanssa saadaan pidettyä riittävän tiiviinä.

Ratkaisemme toimintatavan, jolla Kanta-Hämeen maakunnan EU-yhteydet ovat riittävät.

Eduskuntavaalien jälkeinen yhteistyö kansanedustajien kanssa saadaan toimivaksi.

Yhteistyö

Talousarvio perusteluineen vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024 - 2025.

Talousarvion yleisperustelut ja sitovuusaste

Hämeen liiton talousarvio laaditaan kuntalain ja kirjanpitolain edellyttämällä tavalla. Toimintasuunnitelmassa esitetään toiminnalliset tavoitteet sekä niiden toteuttamiseksi osoitettavat resurssit. Kuntalain mukaan kuntayhtymän toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota, johon on sisällytettävä käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarvion sekä siihen mahdollisesti tehtävät muutokset päättää valtuusto.

Käyttötalousoosassa maakuntavaltuusto hyväksyy sitovasti toimintakatteen seuraaville tulosalueille:

- Luottamushenkilöhallinto (valtuusto, tarkastuslautakunta ja hallitus)
- Operatiivinen toiminta
- Projektit

Hämeen liiton hallinnoimat projektit tukevat liiton tavoitteiden saavuttamista ja tehtävien toteuttamista. Niiden talousarviot yhteensä esitetään erikseen ulkopuolisen kohdennetun rahoituksen ja siitä seuraavan projektikohtaisen seuranta- ja raportointitarpeen vuoksi.

Talousarvio vuodelle 2023

Hämeen liiton lakisääteisen toiminnan taloudellisen perustan muodostavat jäsenkuntien maksut liitolle. Jäsenmaksujen muodostama taloudellinen perusta asettaa raamit Hämeen liiton toiminnalle ja sille asetettaville tavoitteille.

Käyttötalousosa

Käyttötalouden toimintatuotoissa jäsenkuntien maksusuudet vuonna 2023 ovat yhteensä 2.050.500 euroa. Kuntakohtaiset maksusuudet voivat hieman muuttua, mikäli verotulojen kertymien suhteissa tapahtuu jäsenkuntien välillä muutoksia. Kuntien maksut käytetään luottamushenkilöhallinnon ja operatiivisen toiminnan toimintakulujen kattamiseen. Projektitoiminta rahoitetaan pääasiassa ulkopuolisella projektirahoituksella.

Kuntakohtaiset jäsenmaksut määräytyvät viimeisimmän tiedossa olevan verovuoden kunnallis- ja yhteisöverokertymien suhteen mukaisesti. Jäsenkuntien maksusuudet vuodelle 2023 -taulukko on sivulla 32. Hämeen liitto on pitänyt jäsenkuntien maksusuuksien kasvun kuntatalouden yleistä menokehitystä maltillisempänä. Jäsenkuntien maksusuuksia on viimeksi korotettu vuonna 2016. Nyt kuitenkin kustannustason yleisen nousun vuoksi jäsenmaksuja on syytä korottaa kattamaan tuo kustannustason nousu.

Käyttötalousoosan yksityiskohtaiset perustelut

Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilöhallinto sisältää maakuntavaltuuston, tarkastuslautakunnan ja maakuntahallituksen toimintatuotot ja -kulut. Talousarviossa on varauduttu luottamushenkilöiden kokous- ja vuosipalkkioiden, matkakorvausten, ansionmenetykskorvausten sekä muiden kokouskustannusten maksamiseen.

Maakuntavaltuusto kokoontuu vuonna 2023 kahteen varsinaiseen kokoukseen, kevätkokoukseen ja syyskokoukseen. Niiden lisäksi varaudutaan yhden valtuustoseminaarin kustannuksiin.

Tarkastuslautakunta varautuu pitämään viisi kokousta. Lisäksi varaudutaan sopimuksen mukaisiin tilintarkastuspalkkioihin sekä lautakunnan jäsenten ajankohtaiskoulutukseen.

Maakuntahallituksen osalta talousarviossa on varauduttu yhteentoista kokouskertaan vuonna 2023. Lisäksi on varauduttu hallituksen työseminaarin pitämiseen.

Luottamushenkilöhallinnon toimintakuluihin vuodelle 2023 on varattu yhteensä 135.000 euroa. Vastaavasti myös jäsenkuntien jäsenmaksuja kohdennetaan luottamushenkilöhallintoon 135.000 euroa, joka muodostaa luottamushenkilöhallinnon toimintatuotot.

Operatiivinen toiminta

Liiton operatiivinen toiminta on organisoitu kolmelle vastuualueelle:

- Edunvalvonta
- Kehittäminen
- Yhteistyö

Vastuualueiden määrärahat ovat yhteisiä. Myös operatiivinen työ tavoitteiden saavuttamiseksi ylittää liitossa merkittävässä määrin vastuualueiden rajat.

Operatiivisen toiminnan toimintakulut vuonna 2023 arvioidaan olevan yhteensä 1.985.400 euroa. Operatiivisen toiminnan toimintatuotot ovat yhteensä 1.966.500 euroa. Jäsenkuntien maksuosuuksia kohdennetaan operatiiviseen toimintaan 1.915.500 euroa.

Henkilöstökulut 1.435.293 euroa muodostavat 72 prosenttia operatiivisen toiminnan kuluista. Palvelujen ostoihin on varattu 448.000 euroa ja niiden osuus on 23 prosenttia operatiivisen toiminnan toimintakuluista. Palveluiden ostoihin sisältyvät muun muassa asiantuntija- ja konsulttipalvelusten hankinnat, ICT-palveluiden osto, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden osto, painatusten ja ilmoitusten kustannukset, posti- ja telepalvelut, puhtaanapito, rakennusten ja koneiden kunnossapito sekä liiton yhteistoimintaosuuksien rahoitus.

Projektit

Hämeen liitto voi ottaa toteutettavakseen Hämeen liiton strategian mukaisia projekteja, jotka edistävät maakunnan kehittämiselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja jotka ovat sellaisia, joiden toteuttaminen liiton hallinnoimana on tarkoituksenmukaista maakunnan näkökulmasta.

Vuonna 2023 projektien toimintatuotot ovat 147.500 euroa ja toimintakulut samoin 147.500 euroa. Projektien menot katetaan lähes kokonaan erillisellä projektirahoituksella, joten projekteilla ei ole vaikutusta jäsenkuntien maksuosuuksiin.

Investointiosa

Investointiosassa ei esitetä tehtäväksi uusia varauksia.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa ei ole sitovia määrärahoja. Rahavarojen muutos on - 18.400 euroa.

Tuloslaskelma

Vuodelle 2023 laaditussa talousarviossa toimintatuottoja on laskettu kertyvän yhteensä 2.249.000 euroa. Toimintatuotoista 91,2 prosenttia on jäsenkuntien maksuosuuksia, joita on laskettu saatavan yhteensä 2.050.500 euroa. Tukien ja avustusten määrä on 152.500 euroa.

Talousarvion mukaiset vuoden 2023 toimintakulut ovat 2.249.00 euroa. Toimintakuluista henkilöstökulujen osuus on 1.620.100 euroa eli 71 prosenttia. Henkilöstökuluihin sisältyvät henkilökunnan palkkojen ja sivukulujen lisäksi luottamushenkilöiden palkkiot sivukuluineen. Palvelujen ostojen osuus kuluista on 526.750 euroa eli 23 prosenttia. Aineiden ja tarvikkeiden hankintojen osuus on 32.500 euroa (1 prosenttia) ja muiden toimintakulujen osuus 88.550 euroa (4 prosenttia) toimintakuluista.

Vuoden 2023 toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakate, on -18.900 euroa ja vuosikate -18.400 euroa. Vuoden 2023 tilikauden tulokseksi tulee suunnitelman mukaan -25.207 euroa ja poistoerojen muutosten jälkeen vuonna 2023 Hämeen liitolle ei kerry yli- tai alijäämää.

Talousarviotaulukot vuodelle 2023 ja suunnitelmavuodet 2024-2025.

Käyttötalousosa

		Tilinpäätös	Talousarvio		Muutos-% TA 2022- TA 2021	Taloussuunnitelma	
		2021	2022	2023		2024	2025
Luottamushenkilöhallinto							
	Toimintatulot	130 000	135 000	135 000	0 %	140 000	140 000
	Toimintamenot	73 797	135 000	135 000	0 %	140 000	140 000
	Toimintakate	56 203	0	0		0	0
Operatiivinen toiminta							
	Toimintatulot	1 926 096	1 917 400	1 966 500	2,6 %	2 012 244	2 012 244
	Toimintamenot	1 926 911	1 936 300	1 985 400	2,5 %	2 031 144	2 031 144
	Toimintakate	-815	-18 900	-18 900		-18 900	-18 900
Projektit							
	Toimintatulot	1 157 049	3 026 210	147 500	- 94,8 %	0	0
	Toimintamenot	1 187 855	3 026 210	147 500	- 94,8 %	0	0
	Toimintakate	-30 806	0	0		0	0
Yhteensä							
	Toimintatulot	3 213 145	5 078 610	2 338 500	- 52,2 %	2 152 244	2 152 244
	Toimintamenot	3 188 563	5 097 510	2 357 400	- 52,2 %	2 171 144	2 171 144
	Toimintakate	24 582	-18 900	-18 900		-18 900	-18 900

(valtuuston sitovuustaso tummennettu)

Tuloslaskelmaosa

	Tilinpäätös	Talousarvio		Taloussuunnitelma	
	2021	2022	2023	2024	2025
Toimintatuotot	3 213 145	5 078 610	2 249 000	2 152 244	2 152 244
Myyntituotot	2 002 509	2 008 400	2 056 500	2 107 244	2 107 244
Tuet ja avustukset	1 161 867	3 030 010	152 500	5 000	5 000
Muut toimintatuotot	48 768	40 200	40 000	40 000	40 000
Toimintakulut	3 188 563	5 097 510	2 267 900	2 171 144	2 171 144
Henkilöstökulut	2 264 824	3 181 671	1 620 100	1 560 844	1 560 844
Palvelujen ostot	749 866	1 524 975	526 750	507 000	507 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	28 455	140 750	32 500	31 600	31 600
Muut toimintakulut	145 418	250 114	88 550	71 700	71 700
Toimintakate	24 582	-18 900	-18 900	-18 900	-18 900
Rahoitustuotot ja -kulut	3 866	500	500	500	500
Vuosikate	28 448	-18 400	-18 400	-18 400	-18 400
Suunnitelmanmukaiset poistot	-8 548	-6 807	-6 807	-6 807	-6 807
Tilikauden tulos	19 900	-25 207	-25 207	-25 207	-25 207
Poistoeron muutos	6 903	5 207	5 207	5 207	5 207
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	-24 895	20 000	20 000	20 000	20 000
Tilikauden yli/alijäämä	1 907	0	0	0	0

Investointiosa

Toimielin: Maakuntahallitus
Tehtävä: Operatiivinen toiminta

	Tilinpäätös	Talousarvio		Talousuunnitelma	
	2021	2022	2023	2024	2025
Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulot	0,00				
Nettomenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Rahoitusosa

		Tilinpäätös	Talousarvio		Taloussuunnitelma	
		2021	2022	2023	2024	2025
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate		28 448	- 18 400	- 18 400	- 18 400	- 18 400
Satunnaiset erät	+/-					
Tulorahoituksen korjauserät	+/-					
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-					
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-					
Pysyvien vastaavien						
Hyödykkeiden luovutustulot	-					
Toiminnan ja investointien rahavirta		28 448	- 18 400	- 18 400	- 18 400	- 18 400
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainauksen lisäys	-					
Antolainauksen vähennys						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-					
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuksien muutokset		182 831				
Rahoituksen rahavirta		0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos		211 279	- 18 400	- 18 400	- 18 400	- 18 400
Lainakanta 31.12.		-	-	-	-	-

Jäsenkuntien maksuosuudet vuodelle 2023

	Kunnallisverot	Yhteisövero	Verot		Maksuosuus
	2020	2020	Yhteensä	%	2023
	euro	euro	euro		
Forssa	52 853 239	4 643 037	57 496 276	8,62	176 753
Hattula	35 407 751	1 474 017	36 881 768	5,53	113 393
Hausjärvi	30 435 636	1 363 674	31 799 310	4,77	97 809
Humppila	6 749 716	538 553	7 288 269	1,09	22 350
Hämeenlinna	254 509 493	21 780 823	276 290 316	41,42	849 317
Janakkala	60 071 244	2 945 871	63 017 115	9,45	193 772
Jokioinen	17 768 638	1 625 994	19 394 632	2,91	59 670
Loppi	26 473 354	2 057 613	28 530 967	4,28	87 761
Riihimäki	107 427 108	9 475 677	116 902 785	17,53	359 453
Tammela	19 787 317	1 698 474	21 485 791	3,22	66 026
Ypäjä	7 494 984	378 854	7 873 838	1,18	24 196
Yhteensä	618 978 480	47 982 587	666 961 067	100,00	2 050 500

Luottamushenkilöhallinto	135 000
Operatiivinen toiminta	1 915 500
Projektit	0
Yhteensä	2 050 500

Taseen yli-/alijäämän kehittyminen

	2013	2014	2015	2016	2017	2017	2018	2019	2020	2021
Taseen yli-/alijäämä, 1000 €	837	885	1023	1038	1257	1257	1257	1257	1258	1 907

Taloussuunnitelmavuodet

	Tilinpäätös	Talousarvio		Taloussuunnitelma	
	2021	2022	2023	2024	2024
Luottamushenkilöhallinto	130 000	130 000	135 000	140 000	140 000
Operatiivinen toiminta	1 871 400	1 871 400	1 915 000	1 961 244	1 961 244
Projektit	0	0	0	0	0
Yhteensä	2 001 400	2 001 400	2 050 500	2 101 244	2 101 244

HÄMEEN LIITTO
Regional Council of Häme

Asiantuntijuus intohimona.